

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Rokkonen, Hannu Ilmari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kuluttajan hyvä elämä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 76 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tiivistelmä <p>Yhteiskunta on muuttunut kulutusyhteiskunnaksi ja ihmisestä on tullut kuluttaja. Tämä yhteiskuntatieteellinen opinnäyte tarkastelee taloustieteen ja filosofian käsitteiden avulla juuri kuluttajaa, jonka tavoitteena on hyvä elämä. Hyvän elämän tavoite kiteytyi jo aikoinaan Aristoteleen ajatuksissa, joita tarkastelen ensimmäisessä luvussa.</p> <p>Toisessa luvussa lähestyn kuluttajaa ja kuluttamista talouden näkökulmasta. Taloustieteen näkemys kuluttajasta esitellään kuluttajan teoriassa. Kulutuksen odotetaan kasvavan ja hyödyttävän ihmistä entistä paremmin. Silti kuluttaja joutuu tekemään valintoja eri hyödykkeiden välillä, koska yhdellä kertaa hän ei pysty saamaan kaikkea mitä haluaa.</p> <p>Kolmannessa luvussa lähestyn ihmistä yksilönä. Ihminen on olento, jolla on tarpeita ja tavoite tyydyttää ne mahdollisimman hyvin. Ihmiset toimivat rationaalisesti valitessaan keinoja preferoimiensa päämäärien saavuttamiseksi. Taloustieteessä näitä kuluttajan valintoja tutkitaan rationaalisen valinnan teoriassa. Lähestyn tätä teoriaa kriittisesti, koska pidän sitä riittämättömänä tulkitsemaan sosiaalisia ilmiöitä kuten juuri kuluttajaa inhimillisine ominaisuuksineen. Kyseenalaistan myös käsityksen rationaalisesta kuluttajasta, joka tietojensa avulla hakee maksimaalista hyötyä ja tavoittelee pelkästään omaa etua. Lisäksi tuon esille liberalismin ja utilitarismin keskeisiä teemoja kuten vapauden. Esittelen myös eksistentiaalismin, jonka mukaan ihmisen tulee olla vapaa, jotta hän kykenee ottamaan vastuuta elämästään. Ihminen siis muoaa omilla valinnoillaan oman elämänsä. Näitä teorioita ja Aristoteleen oppeja vertaan toisiinsa sekä taloustieteen teorioihin etsien erilaisia vaihtoehtoja sille, mitä on järkevä valinta ja onko sellaista olemassa.</p> <p>Valintaan liittyy myös yhä enemmän moraalisia kysymyksiä. Valinnat eivät aina hyödytä ihmistä ja ne ovat aika ajoin vahingoittaneet etenkin ihmisen ja luonnon välistä suhdetta. Miksi ihminen sitten valitsee itseään haittaavia vaihtoehtoja? Tulisiko yhteiskunnan laatia erilaisia eettisiä sääntöjä, jotka antaisivat valintaohjeita kuluttajalle? Tähän ongelmaan paneudumme enemmän luvuissa neljä ja viisi. Samalla tarkastelen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta kuluttajille jakautuvaa hyvinvointia. Viidennessä luvussa käsittelem myös George Soroksen ajatuksia kapitalistisen järjestelmän puutteista.</p> <p>Jos kuluttaja haluaa muuttaa yhteiskuntaa, onko se mahdollista arjen valintojen yhteydessä? Palaan tähän kysymykseen, koska se oli ensimmäinen kysymys, josta opinnäytettä tehdessäni lähdin liikkeelle. Onko yksittäisen kuluttajan valinnoilla vaikutusta maailmanmenoon?</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Aristoteles liberalismi utilitarismi rationaalinen kuluttaja valinta			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			